

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-181-22

Druk nr 2951
Warszawa, 20 stycznia 2023 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

---

U S T A W A

z dnia

o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia¹⁾

Art. 1. Ustawa określa zasady i tryb przyznawania oraz wypłaty świadczenia pieniężnego przysługującego członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, zwanego dalej „świadczeniem pieniężnym”, a także organy właściwe w tym zakresie.

Art. 2. 1. Świadczenie pieniężne przysługuje członkom rodziny funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku z:

- 1) wykonywaniem obowiązków służbowych w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, jeżeli funkcjonariusz lub żołnierz zawodowy:
  - a) podejmował czynności operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze albo interwencje w celu ochrony osób, mienia, przywrócenia porządku prawnego, bezpieczeństwa i porządku publicznego, ratowania życia lub zdrowia ludzkiego,
  - b) uczestniczył w fizycznej ochronie osób lub mienia,

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawę z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, ustawę z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, ustawę z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich, ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej i ustawę z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych.

- c) brał udział w działaniach ratowniczych lub akcji ratowniczej,
  - d) realizował czynności w zakresie bezpośredniej ochrony i opieki nad osadzonymi,
  - e) realizował działania bojowe, w tym kontrterrorystyczne, w rozumieniu ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2632),
  - f) podejmował czynności związane z ochroną granicy państwowej, dokonywaniem kontroli ruchu granicznego lub zapobieganiem i przeciwdziałaniem nielegalnej migracji,
  - g) wykonywał prace podwodne na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego,
  - h) realizował czynności w składzie personelu latającego;
- 2) podjęciem poza służbą czynności związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku publicznego lub czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia skutkujących narażeniem własnego życia lub zdrowia;
- 3) pełnieniem służby przez funkcjonariusza w strefie działań wojennych albo w strefie konfliktu zbrojnego w czasie wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w składzie polskich kontyngentów do misji specjalnych organizacji międzynarodowych, w Policji, w Straży Granicznej, w Biurze Ochrony Rządu, w Służbie Ochrony Państwa, w Agencji Wywiadu, w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego lub w Służbie Wywiadu Wojskowego albo delegowaniem do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie utworzonym do realizacji zadań określonych w przepisach ustawowych;
- 4) pełnieniem służby przez żołnierza zawodowego w strefie działań wojennych w czasie wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa, związanych z realizacją celów, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 396 oraz z 2022 r. poz. 655).

2. Świadczenie pieniężne przysługuje również członkom rodziny funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych innych niż wymienione w ust. 1 w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się także do funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, którzy zaginęli w związku z okolicznościami, o których mowa w ust. 1 lub 2.

Art. 3. 1. Za członków rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych uprawnionych do świadczenia pieniężnego uważa się małżonka, dzieci i rodziców funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych.

2. Za dzieci funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych uważa się dzieci własne, dzieci małżonka, dzieci przysposobione oraz przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, z wyłączeniem dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka.

3. Dzieciom funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych prawo do świadczenia pieniężnego przysługuje, jeżeli:

- 1) nie przekroczyły 18. roku życia, a w razie uczęszczania do szkoły – 24. roku życia albo 25. roku życia, jeżeli odbywają studia w szkole wyższej, a ukończenie 24. roku życia przypada na ostatni lub przedostatni rok studiów, albo
- 2) stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz niezdolne do samodzielnej egzystencji przed osiągnięciem wieku określonego w pkt 1.

4. Za rodziców funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych uważa się również osoby przysposabiające.

5. Rodzicom funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych prawo do świadczenia pieniężnego przysługuje po uzyskaniu przez nich prawa do emerytury lub renty, lub uposażenia w stanie spoczynku, lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach albo po ukończeniu w przypadku kobiet – 60 lat, a przypadku mężczyzn – 65 lat. Świadczenie pieniężne przysługuje rodzicom również w przypadku, jeżeli stali się całkowicie niezdolni do pracy oraz niezdolni do samodzielnej egzystencji przed osiągnięciem wieku określonego w zdaniu pierwszym.

Art. 4. 1. Świadczenie pieniężne przysługuje w wysokości:

- 1) 100% przeciętnego uposażenia odpowiednio funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego – w przypadku małżonka albo każdego dziecka, które nie posiada obojga rodziców (sierota zupełna);
- 2) 50% przeciętnego uposażenia odpowiednio funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego – w przypadku każdego innego, niż wymienione w pkt 1, dziecka funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego oraz każdego rodzica funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego.

2. Przez przeciętne uposażenie funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego rozumie się obowiązujące na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego datę złożenia wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego przeciętne uposażenie, o którym mowa w:

- 1) art. 99 ust. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, z późn. zm.²⁾), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Policji;
- 2) art. 103 ust. 3 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061, 1115, 1855 i 2600), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Straży Granicznej;
- 3) art. 85 ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1969), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym strażaku;
- 4) art. 114 ust. 3 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2022 r. poz. 557, 1488 i 2185), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu;
- 5) art. 89 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1900), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 6) art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1328), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego;
- 7) art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2470), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Służby Więziennej;
- 8) art. 223 ust. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 813, z późn. zm.³⁾), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Służby Celno-Skarbowej;

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2333, 2447 i 2448 oraz z 2022 r. poz. 655, 1115, 1488, 1855 i 2600.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 835, 1079, 1301, 1488, 1713, 1730, 1933, 2015 i 2707.

- 9) art. 162 ust. 14 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 66), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Służby Ochrony Państwa;
- 10) art. 65 ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o Straży Marszałkowskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1727), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Straży Marszałkowskiej;
- 11) art. 430 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2022 r. poz. 2305), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym żołnierzu zawodowym.

Art. 5. Świadczenie pieniężne podlega waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504, 1504 i 2461), z tym że waloryzacja, o której mowa w art. 88 tej ustawy, obejmuje świadczenia pieniężne osób:

- 1) którym prawo do świadczenia pieniężnego ustalono przed dniem 1 marca;
- 2) które nabyły prawo do świadczenia pieniężnego po funkcjonariuszach lub żołnierzach zawodowych zmarłych lub zaginionych nie później niż w ostatnim dniu lutego.

Art. 6. W razie zbiegu prawa do świadczenia pieniężnego z prawem do emerytury lub renty, lub uposażenia w stanie spoczynku, lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe albo wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Wybór świadczenia pieniężnego nie pozbawia osoby uprawnionej innych świadczeń i uprawnień przysługujących emerytom i rencistom przewidzianych w odrębnych przepisach.

Art. 7. 1. Do świadczenia pieniężnego przysługuje dodatek pielęgnacyjny i dodatek dla sierot zupełnych na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Dodatki oraz zasiłki i świadczenia pieniężne inne niż wymienione w ust. 1 przysługują do świadczenia pieniężnego, o ile zostały przyznane na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 8. 1. Prawo do świadczenia pieniężnego i jego wysokość ustala w formie decyzji:

- 1) w stosunku do członków rodziny funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, Służby

Celno-Skarbowej – organ emerytalny określony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;

- 2) w stosunku do członków rodziny funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i żołnierzy zawodowych – wojskowy organ emerytalny;
- 3) w stosunku do członków rodziny funkcjonariuszy Służby Więziennej – organ emerytalny określony przez Ministra Sprawiedliwości.

2. Właściwy organ emerytalny wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1, na wniosek uprawnionego członka rodziny lub jego przedstawiciela ustawowego, pełnomocnika albo opiekuna prawnego.

3. Do wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego załącza się:

- 1) dokument wystawiony przez przełożonego właściwego w sprawach osobowych stwierdzający, że śmierć funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego nastąpiła w związku z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach, o których mowa w art. 2 ust. 1 lub 2, albo
- 2) dokument wystawiony przez przełożonego właściwego w sprawach osobowych na podstawie decyzji odpowiednio ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Ministra Sprawiedliwości, Ministra Obrony Narodowej albo Szefa Krajowej Administracji Skarbowej stwierdzającej zaginięcie funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego oraz związek zaginięcia z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach, o których mowa w art. 2 ust. 1 lub 2, albo brak tego związku;
- 3) aktualny odpis aktu stanu cywilnego potwierdzający zaistnienie okoliczności uzasadniających złożenie wniosku;
- 4) inny dokument urzędowy potwierdzający zaistnienie okoliczności innych niż wymienione w pkt 1–3 uzasadniających złożenie wniosku.

4. Przełożony właściwy w sprawach osobowych może wystąpić do właściwych organów w celu uzyskania informacji o okolicznościach śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego w związku z podjęciem poza służbą czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2. Właściwe organy są obowiązane do udzielenia informacji o okolicznościach śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego.

5. Właściwy organ emerytalny przyznaje świadczenie pieniężne od miesiąca złożenia wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego, lecz nie wcześniej niż od dnia spełnienia warunków do tego świadczenia.

6. W razie zgłoszenia wniosku o świadczenie pieniężne w miesiącu przypadającym bezpośrednio po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć lub zostało stwierdzone zaginięcie funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego, świadczenie pieniężne przyznaje się od dnia śmierci lub zaginięcia, lecz nie wcześniej niż od dnia spełnienia warunków do tego świadczenia.

7. Decyzję w sprawie przyznania świadczenia pieniężnego doręcza się wnioskodawcy na piśmie.

8. Postępowanie o przyznanie świadczenia pieniężnego kończy się nie później niż w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie tego świadczenia.

9. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje zainteresowanemu odwołanie do właściwego sądu, według zasad określonych w przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.⁴⁾).

10. W przypadku niewydania przez organ emerytalny decyzji w terminie określonym w ust. 8 zainteresowanemu przysługuje odwołanie do właściwego sądu, według zasad określonych w przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

11. Jeżeli prawo do świadczenia pieniężnego zostało udowodnione, lecz wydanie decyzji ulega zwłoce z powodu niemożności ustalenia wysokości świadczenia lub innych okoliczności, właściwy organ emerytalny przyznaje osobie uprawnionej świadczenie w kwocie zaliczkowej zbliżonej do kwoty przewidywanego świadczenia.

Art. 9. 1. Świadczenie pieniężne wypłaca właściwy organ emerytalny, o którym mowa w art. 8 ust. 1.

2. Świadczenie pieniężne wypłaca się w terminach przewidzianych dla wypłaty emerytur lub rent ze środków będących w dyspozycji właściwego organu emerytalnego.

Art. 10. Przy wypłacaniu świadczenia pieniężnego nie stosuje się przewidzianego w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zawieszania lub zmniejszania tego świadczenia w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328, 2459 oraz z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140, 2180, 2339, 2436, 2600 i 2687.

Art. 11. W zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 1626 i 2476) albo ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 2528).

Art. 12. W ustawie z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 2287 i 2461) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w pkt 1 w lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu:
„e) świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia .... o świadczeniu pieniężnym dla członków rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. ...);”;
- 2) art. 4 otrzymuje brzmienie:
„Art. 4. Prawo do świadczeń pieniężnych ustalają i świadczenia wypłacają właściwe do spraw rent organy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, z wyłączeniem świadczeń pieniężnych, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. e.”;
- 3) po art. 50a dodaje się art. 50b i art. 50c w brzmieniu:
„Art. 50b. 1. Członkom rodziny żołnierza niezawodowego, którego śmierć nastąpiła w związku ze służbą w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia przysługuje świadczenie pieniężne na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym dla członków rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. ...).
2. Do ustalenia wysokości świadczenia pieniężnego stosuje się obowiązujące na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego datę złożenia wniosku przeciętne uposażenie, o którym mowa w art. 430 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305).

3. Prawo do świadczenia pieniężnego oraz jego wysokość ustala w formie decyzji wojskowy organ emerytalny.

4. Świadczenie pieniężne wypłaca organ emerytalny, o którym mowa w ust. 3.

5. Do spraw załatwianych w formie decyzji, o której mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 5, art. 7, art. 8 ust. 2 i ust. 5–11, art. 9 ust. 2, art. 10 i art. 11 ustawy, o której mowa w ust. 1.

6. Do wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego załącza się:

- 1) dokument wystawiony przez przełożonego właściwego w sprawach osobowych stwierdzający, że śmierć żołnierza niezawodowego nastąpiła w związku ze służbą w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia;
- 2) aktualny odpis aktu stanu cywilnego, potwierdzający zaistnienie okoliczności uzasadniających złożenie wniosku;
- 3) inny dokument urzędowy potwierdzający zaistnienie okoliczności innych niż wymienione w pkt 1 i 2 uzasadniających złożenie wniosku.

Art. 50c. W razie zbiegu prawa do świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 50b, z prawem do emerytury lub renty, renty rodzinnej lub uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe albo wybrane przez członka rodziny, o którym mowa w art. 3 ustawy, o której mowa w art. 50b ust. 1, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, 2687 i 2745 oraz z 2023 r. poz. 28) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 12 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Przez emeryturę lub rentę rozumie się łączną kwotę świadczeń emerytalnych i rentowych, w tym kwoty emerytur kapitałowych wypłacanych na podstawie ustawy o emeryturach kapitałowych, wraz ze wzrostami i dodatkami, z wyłączeniem dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz dodatków dla sierot zupełnych do rent rodzinnych; rentą lub rentą rodzinną jest również świadczenie pieniężne, o którym mowa w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. ...).”;

2) w art. 21 w ust. 1 w pkt 154 w lit. f średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. g w brzmieniu:

„g) świadczenie pieniężne, o którym mowa w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. ...);”.

Art. 14. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 2528) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. W razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do:

- 1) emerytury lub renty przewidzianych w odrębnych przepisach albo
- 2) uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach, albo
- 3) świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. ...)

– wypłaca się świadczenie wyższe albo wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 1626 i 2476) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. 1. W razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do:

- 1) emerytury lub renty przewidzianych w odrębnych przepisach albo

- 2) uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach, albo
- 3) świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. ...)

– wypłaca się świadczenie wyższe albo wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2. Wybór świadczenia przewidzianego w odrębnych przepisach nie pozbawia osoby uprawnionej innych świadczeń i uprawnień przysługujących emerytom i rencistom policyjnym.”;

- 2) po art. 31 dodaje się art. 31a w brzmieniu:

„Art. 31a. Organy emerytalne, o których mowa w art. 32 ust. 1, ustalają lub wypłacają inne świadczenia, o ile przepisy szczególne tak stanowią.”;

- 3) w art. 32 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Minister właściwy do spraw wewnętrznych po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu oraz Minister Sprawiedliwości, każdy w zakresie swojego działania, określa, w drodze rozporządzenia, organy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, zakres ich działania, stopień dysponenta środków, siedzibę organu, strukturę organizacyjną oraz sposób powoływania i odwoływania organu oraz jego zastępców, mając na uwadze zapewnienie prawidłowego wykonywania czynności związanych z ustalaniem prawa do zaopatrzenia emerytalnego i wysokości świadczeń pieniężnych z tytułu tego zaopatrzenia oraz innych świadczeń, o których mowa w art. 31a.”;

- 4) uchyla się art. 48a.

Art. 16. W ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 240 i 2476) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. W przypadku zbiegu uprawnień do renty socjalnej z uprawnieniem do renty rodzinnej lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny

funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. ...) kwota renty socjalnej ulega takiemu obniżeniu, aby łączna kwota obu świadczeń nie przekraczała 200% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Kwota obniżonej renty socjalnej nie może być niższa niż 10% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

2. Renta socjalna nie przysługuje, jeżeli kwota renty rodzinnej lub świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 1, przekracza 200% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

3. Osoba ubiegająca się o rentę socjalną bądź ją pobierająca jest obowiązana powiadomić jednostkę organizacyjną Zakładu przyjmującą wnioski bądź wypłacającą rentę socjalną o posiadaniu uprawnień do renty rodzinnej lub świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 1, oraz organ emerytalno-rentowy wypłacający rentę rodzinną lub świadczenie pieniężne, o którym mowa w ust. 1, o posiadaniu uprawnień do renty socjalnej.”;

2) w art. 12:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku gdy uprawnienia do renty rodzinnej lub świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 9 ust. 1, zostały ustalone przez organ emerytalno-rentowy, organ ten ustala, w drodze decyzji, wysokość renty socjalnej, wypłaca tę rentę, a w przypadku określonym w art. 9 ust. 2 odmawia wypłaty renty socjalnej lub wstrzymuje wypłatę tej renty.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku gdy organ emerytalno-rentowy ustali prawo do renty rodzinnej lub świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 9 ust. 1, jest obowiązany do powiadomienia Zakładu o przyznaniu tej renty lub tego świadczenia osobom pobierającym rentę socjalną.”;

3) w art. 12c ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. W przypadku gdy rentę socjalną wypłaca organ emerytalno-rentowy, wypłata następuje w tej samej formie, w której następuje wypłata renty rodzinnej lub świadczenia pieniężnego, o których mowa w art. 9 ust. 1, wypłacanych w zbiegu z rentą socjalną.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615, 1265 i 2140) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3:
  - a) w pkt 23 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1051), lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. ...),”
  - b) w pkt 24 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia,”
- 2) w art. 16a w ust. 8 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo

podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia,”;

3) w art. 17 w ust. 5 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia,”.

Art. 18. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, 2674 i 2770) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1 w pkt 3 na końcu lit. c dodaje się wyraz „lub” oraz po lit. c dodaje się lit. d w brzmieniu:

„d) pobierające świadczenie pieniężne, o którym mowa w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. ...), jeżeli mają miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego UE lub EFTA lub Zjednoczonego Królestwa,”;

2) w art. 5 pkt 20 otrzymuje brzmienie:

„20) osoba pobierająca emeryturę lub rentę:

- a) osobę objętą zaopatrzeniem emerytalnym lub rentowym, z wyłączeniem dzieci do 18. roku życia pobierających rentę rodzinną,
- b) osobę pobierającą świadczenie pieniężne, o którym mowa w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo

mienia (Dz. U. poz. ...), z wyłączeniem dzieci do 18. roku życia pobierających to świadczenie,

- c) osobę pobierającą rentę socjalną albo rentę strukturalną na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o rentach strukturalnych w rolnictwie (Dz. U. z 2018 r. poz. 872) lub ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2026),
  - d) osobę otrzymującą emeryturę lub rentę z zagranicy;”;
- 3) w art. 81 w ust. 8 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 16, jest kwota emerytury, renty lub świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 5 pkt 20 lit. b, pomniejszona o kwotę spłaty nadpłaty świadczenia, z wyłączeniem dodatków, zasiłków, świadczeń pieniężnych i ryczałtu energetycznego, ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla oraz deputatu węglowego, albo kwota uposażenia pobieranego w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego, kwota uposażenia pobieranego po zwolnieniu ze służby lub świadczenia pieniężnego o takim samym charakterze;”;
- 4) w art. 87 ust. 10h otrzymuje brzmienie:
- „10h. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, inne właściwe organy emerytalne i rentowe wypłacające rentę rodzinną albo świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 5 pkt 20 lit. b, działając za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, oraz Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przekazują do centrali Funduszu dane dotyczące osób pobierających rentę rodzinną albo świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 5 pkt 20 lit. b, które nie ukończyły 18. roku życia, określone w art. 188 ust. 4 pkt 1, 3, 4, 7, 9 i 10, oraz datę, od której przysługuje wypłata renty rodzinnej albo świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 5 pkt 20 lit. b, i datę zaprzestania pobierania renty rodzinnej albo świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 5 pkt 20 lit. b.”.

Art. 19. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1205 i 2140) w art. 2:

- 1) w pkt 17 lit. d otrzymuje brzmienie:
- „d) utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu

uzupełniającym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1051), lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. ...),”;

2) w pkt 18 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia,”.

Art. 20. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.⁵⁾) w art. 50 w ust. 6 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) świadczenia, o którym mowa w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. ...);”.

Art. 21. W ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1425 i 2705) po art. 11d dodaje się art. 11e i art. 11f w brzmieniu:

„Art. 11e. 1. Członkom rodziny ratownika górskiego, którego śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem działań ratowniczych podejmowanych w ramach ratownictwa górskiego w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przysługuje świadczenie pieniężne na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, 1725, 1747, 1768, 1964 i 2414.

śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. ...).

2. Do ustalenia wysokości świadczenia pieniężnego stosuje się obowiązujące na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego datę złożenia wniosku przeciętne uposażenie, o którym mowa w art. 85 ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1969).

3. Prawo do świadczenia pieniężnego oraz jego wysokość ustala w formie decyzji organ emerytalny określony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

4. Świadczenie pieniężne wypłaca organ emerytalny, o którym mowa w ust. 3.

5. Do spraw załatwianych w formie decyzji, o której mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 5, art. 7, art. 8 ust. 2 i ust. 5–11, art. 9 ust. 2, art. 10 i art. 11 ustawy, o której mowa w ust. 1.

6. Do wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego załącza się:

- 1) zaświadczenie podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa górskiego potwierdzające, że śmierć ratownika górskiego nastąpiła wskutek okoliczności, o których mowa w ust. 1;
- 2) aktualny odpis aktu stanu cywilnego potwierdzający zaistnienie okoliczności uzasadniających złożenie wniosku;
- 3) inny dokument urzędowy potwierdzający zaistnienie okoliczności innych niż wymienione w pkt 1 i 2 uzasadniających złożenie wniosku.

Art. 11f. W razie zbiegu prawa do świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 11e, z prawem do emerytury lub renty, lub uposażenia w stanie spoczynku, lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe albo wybrane przez członka rodziny, o którym mowa w art. 3 ustawy, o której mowa w art. 11e ust. 1, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Wybór świadczenia pieniężnego nie pozbawia osoby uprawnionej innych świadczeń i uprawnień przysługujących emerytom i rencistom przewidzianych w odrębnych przepisach.”

Art. 22. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 813, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 182 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

---

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 835, 1079, 1301, 1488, 1713, 1730, 1933, 2015 i 2707.

- „3) w przypadku stwierdzenia przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej zaginięcia funkcjonariusza na podstawie informacji przekazanej przez właściwe organy.”;
- 2) w art. 251:
- a) w ust. 1 po wyrazach „W przypadku śmierci” dodaje się wyrazy „albo zaginięcia pozostającego w związku ze służbą”,
- b) dodaje się ust. 10 w brzmieniu:
- „10. Wyplata odprawy pośmiertnej z powodu zaginięcia funkcjonariusza wyłącza wypłatę odprawy pośmiertnej w przypadku śmierci tego funkcjonariusza. Przepis stosuje się do świadczeń, o których mowa w ust. 5.”.

Art. 23. W ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. poz. 2490 oraz z 2022 r. poz. 1301 i 1964) po art. 13 dodaje się art. 13a i art. 13b w brzmieniu:

„Art. 13a. 1. Członkom rodziny strażaka ratownika OSP, którego śmierć nastąpiła w związku z udziałem w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej albo ćwiczeniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przysługuje świadczenie pieniężne na zasadach określonych w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. ...).

2. Do ustalenia wysokości świadczenia pieniężnego stosuje się obowiązujące na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego datę złożenia wniosku przeciętne uposażenie, o którym mowa w art. 85 ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1969).

3. Prawo do świadczenia pieniężnego oraz jego wysokość ustala w formie decyzji organ emerytalny określony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

4. Świadczenie pieniężne wypłaca organ emerytalny, o którym mowa w ust. 3.

5. Do spraw załatwianych w formie decyzji, o której mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 5, art. 7, art. 8 ust. 2 i ust. 5–11, art. 9 ust. 2, art. 10 i art. 11 ustawy, o której mowa w ust. 1.

6. Do wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego załącza się:

- 1) dokument wystawiony przez komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej właściwego dla siedziby ochotniczej straży pożarnej strażaka

ratownika OSP potwierdzający, że śmierć strażaka ratownika OSP nastąpiła wskutek okoliczności, o których mowa w ust. 1;

- 2) aktualny odpis aktu stanu cywilnego potwierdzający zaistnienie okoliczności uzasadniających złożenie wniosku;
- 3) inny dokument urzędowy potwierdzający zaistnienie okoliczności innych niż wymienione w pkt 1 i 2 uzasadniających złożenie wniosku.

Art. 13b. W razie zbiegu prawa do świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 13a, z prawem do emerytury lub renty, lub uposażenia w stanie spoczynku, lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe albo wybrane przez członka rodziny, o którym mowa w art. 3 ustawy, o której mowa w art. 13a ust. 1, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Wybór świadczenia pieniężnego nie pozbawia osoby uprawnionej innych świadczeń i uprawnień przysługujących emerytom i rencistom przewidzianych w odrębnych przepisach.”.

Art. 24. 1. Świadczenie pieniężne przysługuje również członkom rodziny, o których mowa w art. 3:

- 1) funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej, których śmierć albo zaginięcie nastąpiło w związku z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach, o których mowa w art. 2, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 2) żołnierzy zawodowych, których śmierć albo zaginięcie nastąpiło w związku z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach, o których mowa w art. 2, po dniu 31 lipca 1990 r.;
- 3) żołnierzy niezawodowych, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 2287 i 2461), których śmierć nastąpiła w związku ze służbą w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, po dniu 31 lipca 1990 r.;
- 4) strażaków ratowników OSP, których śmierć nastąpiła w związku z udziałem w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej albo ćwiczeniach organizowanych przez Państwową

Straż Pożarną, w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;

- 5) ratowników górskich, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem działań ratowniczych podejmowanych w ramach ratownictwa górskiego w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 6) członków specjalistycznych organizacji ratowniczych – Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego lub Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem działań ratowniczych podejmowanych w ramach ratownictwa górskiego w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przed dniem 1 stycznia 2012 r.

2. W przypadku gdy członek rodziny uprawniony do świadczenia pieniężnego pobiera emeryturę lub rentę, lub uposażenie w stanie spoczynku, lub uposażenie rodzinne przewidziane w odrębnych przepisach, wypłaca się świadczenie wyższe albo świadczenie wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Wybór świadczenia pieniężnego nie pozbawia osoby uprawnionej innych świadczeń i uprawnień przysługujących emerytom i rencistom przewidzianych w odrębnych przepisach.

3. Prawo do świadczenia pieniężnego przysługuje od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy osobie uprawnionej, o której mowa w ust. 1, jeżeli złoży wniosek o jego przyznanie w terminie roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy osoba ta spełnia warunki do jego przyznania.

4. W przypadku gdy osoba uprawniona, o której mowa w ust. 1, spełni warunki do przyznania świadczenia pieniężnego po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, świadczenie pieniężne przysługuje od dnia spełnienia warunków do jego przyznania, jeżeli osoba ta złoży wniosek o jego przyznanie w terminie roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Przy ustalaniu wysokości świadczenia pieniężnego dla członków rodziny funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu, Urzędu Ochrony Państwa oraz Służby Celnej przyjmuje się obowiązujące na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego datę złożenia wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego przeciętne uposażenie, o którym mowa w:

- 1) art. 114 ust. 3 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Urzędu Ochrony Państwa;

- 2) art. 223 ust. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Służby Celnej;
- 3) art. 162 ust. 14 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa, w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Biura Ochrony Rządu.

Art. 25. Pierwsza wypłata świadczeń pieniężnych nastąpi nie później niż w terminie 3 miesięcy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym niniejsza ustawa weszła w życie.

Art. 26. Pierwsza waloryzacja świadczeń pieniężnych zostanie przeprowadzona od dnia 1 marca 2024 r.

Art. 27. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 32 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 32 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, lecz nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 28. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem projektowanej ustawy jest zagwarantowanie wsparcia finansowego rodzinom funkcjonariuszy, żołnierzy, druhów ochotniczych straży pożarnych oraz ratowników górskich, którzy podczas realizowania swoich obowiązków stracili życie. Nowe przepisy kompleksowo uregulują tę kwestię przez wprowadzenie i wypłatę świadczenia pieniężnego.

Projektowane przepisy to także symboliczne zadośćuczynienie rodzinom funkcjonariuszy, żołnierzy, druhów OSP oraz ratowników górskich straty najbliższych, którzy poświęcili swoje życie ratując życie, zdrowie i mienie innych.

Wejście w życie ustawy planowane jest po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Funkcjonariusze i żołnierze zawodowi służą społeczeństwu oraz poświęcają się w związku z wykonywaniem służbowych obowiązków. Potwierdzenie tego można odnaleźć m.in. w treści roty policyjnego ślubowania. Podejmujący służbę policjant ślubuje służyć narodowi, chronić porządku prawnego określonego przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej oraz strzec bezpieczeństwa państwa i obywateli „nawet z narażeniem życia”. Podobne zobowiązania składają również funkcjonariusze innych wymienionych w ustawie służb, a także strażacy OSP oraz ratownicy górscy.

Projekt ustawy określa zasady, tryb przyznawania i wypłaty świadczenia pieniężnego członkom rodziny funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Ochrony Państwa, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia.

Oprócz rodzin funkcjonariuszy służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych świadczenie będą mogły otrzymać rodziny funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Marszałkowskiej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz żołnierzy zawodowych.

Świadczenie przysługiwać będzie także rodzinie druhów OSP oraz ratowników górskich, których śmierć nastąpiła podczas realizowania działań ratowniczych prowadzonych w warunkach szczególnie zagrażających życiu lub zdrowiu, jak również rodzinie żołnierzy niezawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia.

Dotychczasowe rozwiązania – renta rodzinna

Aktualnie w przypadku śmierci funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego albo emeryta/rencisty jego rodzina posiada prawo do renty rodzinnej. Renta rodzinna przysługuje na zasadach i w wysokości określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Prawo do renty rodzinnej przysługuje małżonkowi (wdowie lub wdowcowi), jeżeli w chwili śmierci małżonka osoba ta osiągnęła wiek 50 lat lub była niezdolna do pracy albo wychowuje co najmniej jedno z dzieci uprawnione do renty rodzinnej, które nie osiągnęło 16 lat. Jeżeli dziecko kształci się w szkole – świadczenie to będzie przysługiwało do osiągnięcia 18 lat. Uprawnienie do renty rodzinnej, po śmierci małżonka, otrzyma również osoba, która sprawuje pieczę nad dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy oraz do samodzielnej egzystencji.

W razie śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza/żołnierza, co do zasady, w czasie wykonywania zadań poza granicami kraju renta rodzinna przysługuje jego małżonkowi bez względu na wiek i stan zdrowia. Na tych samych zasadach renta rodzinna przysługuje rodzinie funkcjonariusza/żołnierza w niektórych szczególnych okolicznościach w czasie służby w kraju.

Prawo do renty rodzinnej nabywa również wdowa, która osiągnęła wiek 50 lat lub stała się niezdolna do pracy po śmierci męża. Prawo do renty przysługuje wdowie nie później niż w ciągu 5 lat od śmierci męża lub od zaprzestania wychowywania dzieci.

Prawo do renty rodzinnej mają również dzieci do ukończenia 16 lat, do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły ten wiek. W czasie nauki renta rodzinna może być wypłacana nie dłużej niż do osiągnięcia 25 lat. Jeżeli dzieci stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji, renta rodzinna przysługuje im bez względu na wiek.

Zakres podmiotowy projektowanego świadczenia pieniężnego – służby, Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, ochotnicze straże pożarne, ratownicy górscy

Świadczenie pieniężne będzie przysługiwać uprawnionym członkom rodziny funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa, a także Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Marszałkowskiej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku z:

- 1) wykonywaniem obowiązków służbowych w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, jeżeli funkcjonariusz albo żołnierz zawodowy:
  - a) podejmował czynności operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze albo interwencje w celu ochrony osób, mienia, przywrócenia porządku prawnego, bezpieczeństwa i porządku publicznego, ratowania życia lub zdrowia ludzkiego;
  - b) uczestniczył w fizycznej ochronie osób lub mienia;
  - c) brał udział w działaniach ratowniczych lub akcji ratowniczej;
  - d) realizował czynności w zakresie bezpośredniej ochrony i opieki nad osadzonymi;
  - e) realizował działania bojowe, w tym kontrterrorystyczne w rozumieniu ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2632);
  - f) podejmował czynności związane z ochroną granicy państwowej, dokonywaniem kontroli ruchu granicznego lub zapobieganiem i przeciwdziałaniem nielegalnej migracji;
  - g) wykonywał prace podwodne na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego;
  - h) realizował czynności w składzie personelu latającego;
- 2) podjęciem poza służbą czynności związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku publicznego, ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia skutkujących narażeniem własnego życia lub zdrowia;
- 3) pełnieniem służby przez funkcjonariusza w strefie działań wojennych albo w strefie konfliktu zbrojnego w czasie wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w składzie polskich kontyngentów do misji specjalnych organizacji międzynarodowych, w Policji, w Straży Granicznej, w Biurze Ochrony Rządu, w Służbie Ochrony Państwa, w Agencji Wywiadu, w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego lub w Służbie Wywiadu Wojskowego albo delegowaniem do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie utworzonym do realizacji zadań określonych w przepisach ustawowych;
- 4) pełnieniem służby przez żołnierza zawodowego w strefie działań wojennych w czasie wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa, związanych z realizacją celów, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 396 oraz z 2022 r. poz. 655).

W zakresie przesłanek związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu oraz pełnieniem służby w strefie działań wojennych albo w

strefie konfliktu zbrojnego jako wzorzec regulacji przyjęto rozwiązania wynikające z art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 1626, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 maja 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków podwyższania emerytur funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa, a także Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Marszałkowskiej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1611).

Przesłanka wskazana w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. e została oparta na funkcjonujących dotychczas przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 maja 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków podwyższania emerytur funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej, które stanowią podstawę wieloletniej praktyki prowadzonych postępowań w zakresie podwyższania emerytur funkcjonariuszy i posługują się pojęciem działań bojowych oraz rozwiązaniach przyjętych ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2632), która posługuje się w art. 2 pkt 2 ustawy pojęciem działań kontrterrorystycznych. Dotychczas, w przeciwieństwie do przepisów związanych z zakresem wykonywanych zadań przez formacje i wynikających z nich uprawnień (np. ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych czy ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji – Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, z późn. zm.), przepisy związane z kwestiami emerytalnymi, a w konsekwencji rentowymi, nie uwzględniają pojęcia działań kontrterrorystycznych. Tymczasem mając na uwadze, że działania kontrterrorystyczne są zdefiniowane jako działania wobec sprawców, osób przygotowujących lub pomagających w dokonaniu przestępstwa o charakterze terrorystycznym prowadzone w celu wyeliminowania bezpośredniego zagrożenia życia, zdrowia lub wolności osób, lub mienia przy wykorzystaniu specjalistycznych sił i środków oraz specjalistycznej taktyki działania, to działania bojowe, analogicznie są prowadzone przy wykorzystaniu specjalistycznych sił i środków lub

specjalistycznej taktyki działania, jednak ich cel może być znacznie szerszy, np. zatrzymanie członków zorganizowanej grupy przestępczej zajmujących się przestępczością kryminalną czy narkotykową, a zatem niemających żadnego związku z przestępstwami o charakterze terrorystycznym. Intencją ustawodawcy w tym zakresie jest zatem objęcie możliwie najszerszych okoliczności dających podstawę spełnienia tej przesłanki bez zawężenia celu prowadzenia tych działań do różnych form sprawstwa w kontekście przestępstw o charakterze terrorystycznym. W konsekwencji przesłanka ta pozwoli na objęcie swym zakresem nie tylko funkcjonariuszy i żołnierzy realizujących zadania w jednostkach kontrterrorystycznych, lecz również w komórkach realizacyjnych operujących w odniesieniu do różnych innych obszarów przestępczości.

W odniesieniu do żołnierzy zawodowych przyjęto, że przesłanką uzasadniającą przyznanie świadczenia pieniężnego będzie śmierć żołnierza w strefie działań wojennych w czasie wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa, związanych z realizacją celów, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa. Zaproponowane rozwiązanie odwołuje się do ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa tak, jak to ma miejsce w art. 24 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r., poz. 2528) oraz art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2205).

Podjmując decyzję o przyznaniu świadczenia pieniężnego członkom rodziny funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych, którzy poza służbą podjęli czynności związane z ochroną bezpieczeństwa i porządku publicznego, ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia skutkujące narażeniem własnego życia lub zdrowia, kierowano się potrzebą zapewnienia wsparcia członkom rodzin funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych, którzy poza służbą podjęli czynności na rzecz ochrony dobra wspólnego skutkujące ich śmiercią. Jako przykład takich działań można wskazać tragiczną śmierć w dniu 10 lutego 2010 r. młodszego aspiranta Policji Andrzeja Struja, który, będąc na urlopie wypoczynkowym, podjął interwencję wobec nietrzeźwego mężczyzny, rzucającego koszem na śmieci w przejeżdżający tramwaj. Na skutek podjętej interwencji policjant został kilkakrotnie ugodzony nożem, co w konsekwencji doprowadziło do jego śmierci. Na kanwie przytoczonej sprawy uznano, że jeżeli funkcjonariusz lub żołnierz naraża swoje zdrowie i życie dla ratowania chronionego prawem dobra o

szczególnym znaczeniu, w tym w szczególności życia człowieka – to fakt ten należy uznać za wykazanie postawy heroicznej, która powinna być przez społeczeństwo doceniona w szczególny sposób.

Z uwagi na fakt, że wyczerpujące wskazanie wszystkich stanów faktycznych związanych z wykonywaniem czynności służbowych w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu skutkujących śmiercią funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego nie jest możliwe, w projekcie przyjęto, że świadczenie pieniężne przysługuje również członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych innych niż wymienione w ust. 1 w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu.

Świadczenie pieniężne będzie przysługiwało również członkom rodziny strażaków ratowników OSP, których śmierć nastąpiła w związku z udziałem w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej albo ćwiczeniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, w warunkach zagrażających życiu lub zdrowiu. Świadczenie będzie też przysługiwało członkom rodziny ratowników górskich, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem działań ratowniczych w warunkach zagrażających życiu lub zdrowiu oraz żołnierza niezawodowego, którego śmierć nastąpiła w związku ze służbą w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia.

Uprawnieni do świadczenia

Członkami rodziny uprawnionymi do pobierania świadczenia będą: małżonek, dzieci oraz rodzice. Za rodziców uważane są również osoby przysposabiające. Świadczenie otrzymają dzieci poniżej 18 lat lub dzieci uczące się do 24 (25) lat. Bez względu na wiek świadczenie będzie przysługiwało dzieciom, które do czasu osiągnięcia 18 lat stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz niezdolne do samodzielnej egzystencji.

W odniesieniu do małżonka funkcjonariusza i żołnierza zawodowego przyjęto, że świadczenie pieniężne będzie mu przysługiwało od momentu przyznania dożywotnio.

Rodzicom funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego prawo do świadczenia pieniężnego przysługuje po uzyskaniu przez nich prawa do emerytury lub renty, uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach albo ukończeniu w przypadku kobiet – 60 lat, a w przypadku mężczyzn – 65 lat. Świadczenie

pieniężne przysługuje rodzicom również w przypadku, jeżeli stali się całkowicie niezdolni do pracy oraz niezdolni do samodzielnej egzystencji przed osiągnięciem tego wieku.

Świadczenie pieniężne będzie przysługiwać małżonkowi oraz sierocie zupełnej w miesięcznej wysokości 100% przeciętnego uposażenia funkcjonariusza danej formacji albo żołnierza zawodowego, a każdemu dziecku i każdemu rodzicowi w wysokości 50% przeciętnego uposażenia funkcjonariusza danej formacji albo żołnierza zawodowego. Przykładowo w przypadku Policji będzie to kwota odpowiednio 7361 zł (100%) lub 3680,50 zł (50%). Oznacza to, że wdowa z dwójką uprawnionych do świadczenia dzieci otrzyma miesięczne wsparcie w wysokości 14 722 zł.

Określając zakres podmiotowy ustawy przyjęto, że państwo, w przypadku śmierci funkcjonariusza i żołnierza zawodowego „na służbie”, bierze na siebie niejako ciężar utrzymania członków jego rodziny. Za ratownictwo górskie na mocy ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1425, z późn. zm.) odpowiedzialnym jest Skarb Państwa za pośrednictwem ministra właściwego do spraw wewnętrznych, zatem ratownik górski jest traktowany w projektowanej ustawie na równi z funkcjonariuszem. W przypadku ratownictwa wodnego odpowiedzialnym za bezpieczeństwo jest zarządzający obszarem wodnym, czyli nie Skarb Państwa. Niemniej jednak, rodzina ratownika wodnego, jak też każda rodzina, której członek zmarł w szczególnych okolicznościach, ponosząc zasługi, jest uprawniona do ubiegania się o rentę specjalną przyznawaną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504, z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem Prezes Rady Ministrów w szczególnie uzasadnionych przypadkach może przyznać emeryturę lub rentę na warunkach i w wysokości innej niż określone w ustawie. Analogiczne uprawnienie przysługuje członkom rodzin innych osób realizujących czynności związane z ratowaniem chronionego prawem dobra z narażeniem własnego życia i zdrowia.

W przypadku rodzin funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Marszałkowskiej, Służby Celnej, Służby Celno-Skarbowej, a także członków rodzin strażaków ratowników OSP oraz członków rodziny ratowników górskich prawo do świadczenia będzie ustalał i wypłacał Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA.

Rodzinom funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego, żołnierzy zawodowych oraz żołnierzy niezawodowych prawo do świadczenia będą ustalały i wypłacały Wojskowe Biura Emerytalne. Czynności te, w przypadku rodzin funkcjonariuszy Służby Więziennej, będzie wykonywało Biuro Emerytalne Służby Więziennej.

Rozwiązanie to wynika z faktu, że organy te ustalają i wypłacają również renty rodzinne. Właściwy organ emerytalny będzie wydawać decyzję o przyznaniu świadczenia na wniosek uprawnionego członka rodziny funkcjonariusza, żołnierza, druha OSP lub ratownika górskiego.

Do wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego należy załączyć dokumenty potwierdzające prawo do świadczenia pieniężnego:

- 1) dokument wystawiony przez przełożonego właściwego w sprawach osobowych stwierdzający, iż śmierć funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego nastąpiła w związku z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach, o których mowa w art. 2 ust. 1 lub 2, albo
- 2) dokument wystawiony przez przełożonego właściwego w sprawach osobowych na podstawie decyzji odpowiednio ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Ministra Sprawiedliwości, Ministra Obrony Narodowej albo Szefa Krajowej Administracji Skarbowej stwierdzającej zaginięcie funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego oraz związek zaginięcia z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach, o których mowa w art. 2 ust. 1 lub 2, albo brak tego związku;
- 3) aktualny odpis aktu stanu cywilnego potwierdzający zaistnienie okoliczności uzasadniających złożenie wniosku;
- 4) inny dokument urzędowy potwierdzający zaistnienie okoliczności innych niż wymienione w pkt 1–3 potwierdzający zaistnienie okoliczności uzasadniających złożenie wniosku.

Przyjęto, że przełożony właściwy w sprawach osobowych będzie potwierdzał, że śmierć funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego nastąpiła w związku z podjęciem poza służbą czynności związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku publicznego, ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia skutkującego narażeniem własnego życia lub zdrowia w przypadku, gdy na podstawie posiadanych materiałów (np. akt osobowych funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego) będzie w stanie ustalić wskazaną okoliczność. W celu zgromadzenia niezbędnych w tym zakresie dokumentów przełożonemu przyznano prawo wystąpienia do właściwych organów celem uzyskania informacji o okolicznościach śmierci albo zaginięcia

funkcjonariusza w związku z podjęciem poza służbą czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2. Właściwe organy są obowiązane do udzielenia informacji o okolicznościach śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza. W przypadku braku stosownego dokumentu wystawionego przez przełożonego (lub innego właściwego organu lub podmiotu wskazanego w art. 13a ustawy zmienianej w art. 22 lub w art. 11e ustawy zmienianej w art. 20), stwierdzającego, iż śmierć funkcjonariusza lub żołnierza (ratownika górskiego lub strażaka ratownika OSP) nastąpiła w okolicznościach wskazanych w projektowanej ustawie, organy emerytalne nie będą miały możliwości ustalenia prawa do świadczenia pieniężnego. Jeżeli chodzi o inne dokumenty urzędowe, to w odniesieniu do dzieci zmarłego funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego należy wskazać zaświadczenie o kontynuowaniu nauki czy orzeczenie stwierdzające, że dziecko jest niezdolne do pracy oraz samodzielnej egzystencji, a w odniesieniu do małżonka lub rodziców można wskazać decyzję o przyznaniu emerytury lub renty, uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego.

Od decyzji organów emerytalnych w sprawie przyznania prawa do świadczenia pieniężnego i jego wysokości, a także w przypadku niewydania takiej decyzji w terminie określonym w projektowanej ustawie, zainteresowanemu będzie przysługiwało odwołanie do właściwego sądu powszechnego, według zasad określonych w Części Pierwszej w Księdze Pierwszej w Tytule VII w Dziale III Kodeksu postępowania cywilnego.

Co ważne wypłata świadczenia pieniężnego nie będzie mogła być łączona z pobieraniem renty bądź emerytury, uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego. W razie jednoczesnego prawa do świadczenia pieniężnego i renty bądź emerytury, uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego osobie uprawnionej będzie wypłacane świadczenie wyższe albo przez nią wybrane, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Wybór świadczenia pieniężnego nie pozbawi osoby uprawnionej innych świadczeń i uprawnień przysługujących emerytom i rencistom przewidzianych w odrębnych przepisach.

Świadczenie pieniężne dla członków rodziny funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, nie będzie stanowiło również regulacji szczególnej w odniesieniu do przepisów Kodeksu cywilnego oraz przewidzianych w nim roszczeń o charakterze cywilnoprawnym.

W zakresie nieuregulowanym w projektowanej ustawie będą stosowane odpowiednie przepisy ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin lub ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin.

Ponieważ przepisy te określają tryb działania organów emerytalnych, które mają wypłacać nowe świadczenie pieniężne, a także sposób postępowania przy rencie rodzinnej, do której nowe świadczenie jest bardzo zbliżone, będą tutaj również stosowane akty wykonawcze do powyższych ustaw.

Przepisy zmieniające

Analogiczne zasady dotyczące prawa do świadczenia pieniężnego obejmą także członków rodziny strażaków ratowników OSP, których śmierć nastąpiła w związku z udziałem w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej albo ćwiczeniu organizowanym przez Państwową Straż Pożarną w warunkach zagrażających życiu lub zdrowiu. Takie same zasady przyjęto dla członków rodziny ratowników górskich, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem działań ratowniczych podejmowanych w ramach ratownictwa górskiego w warunkach zagrażających życiu lub zdrowiu. W związku z tym w projekcie ustawy dokonano odpowiednich zmian w ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. poz. 2490, z późn. zm.) przez dodanie art. 13a i art. 13b oraz w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich przez dodanie art. 11e i art. 11f.

Ponadto projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 2287, z późn. zm.) polegającą na przyznaniu prawa do świadczenia pieniężnego członkom rodziny żołnierzy niezawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia.

W projekcie zaproponowana została również zmiana w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.). Polega ona na dodaniu w art. 50 w ust. 6 pkt 6a wskazującego, że przepisów ust. 1a–1c, 4 i 5 nie stosuje się do przyjmowanego przez Radę Ministrów projektu ustawy, której skutkiem może być zwiększenie

(w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów) wydatków budżetu państwa dotyczących świadczenia, o którym mowa w ustawie z dnia ... o świadczeniu pieniężnym dla członków rodziny funkcjonariusza i żołnierza zawodowego, którego śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. ...).

Projekt ustawy wprowadza również niezbędne zmiany wynikowe w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. W szczególności dodaje się art. 31a, który stanowi podstawę dla organów emerytalnych, określonych tą ustawą, do realizowania innych zadań wynikających z przepisów szczególnych, takich jak projektowana ustawa. Równocześnie usunięty zostanie art. 48a, gdyż art. 31a, jako szerszy pojęciowo, obejmie również wypłatę świadczeń ratowniczych, o których mowa w art. 48a. Niezbędne zmiany wynikowe wprowadzono również w art. 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin.

Aby objąć świadczenie pieniężne składką zdrowotną zaproponowano zmiany w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.). I tak, z uwagi na fakt, że świadczenie pieniężne ma mieć charakter bardzo zbliżony do renty rodzinnej, w celu zachowania spójności i czytelności przepisów ustawy o świadczeniach zaproponowano w projekcie ustawy przyjęcie rozwiązania polegającego na zmianie definicji osoby pobierającej emeryturę lub rentę, zawartej w art. 5 pkt 20 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, i objęcie tą definicją osób pobierających świadczenie pieniężne, z wyłączeniem dzieci w wieku do 18 lat. Zmiana definicji nie będzie powodować konieczności wprowadzania zmian w art. 66 ust. 1 pkt 16b ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (nie zostanie utworzony nowy tytuł do ubezpieczenia zdrowotnego). Osoby pobierające świadczenie pieniężne będą podlegały ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Natomiast w celu prawidłowego realizowania obowiązków podatkowych, jako że nowe świadczenie pieniężne ma charakter bardzo zbliżony do renty rodzinnej, zaproponowano, aby odnosiły się do niego analogiczne przepisy ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.).

Zmiana przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 813, z późn. zm.) w zakresie zaginięcia funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej pozwoli na zastosowanie przepisów ustawy w przypadku wystąpienia takiego zdarzenia w Służbie Celno-Skarbowej. Proponowana zmiana jest zmianą wynikową wprowadzenia w projekcie ustawy uregulowań wynikających z art. 2 ust. 3 wskazujących, że świadczenie pieniężne może być przyznane również w przypadku zaginięcia funkcjonariusza w okolicznościach określonych w projekcie.

Przepisy przejściowe

Na podstawie przepisów przejściowych świadczenie pieniężne będzie przysługiwało również członkom rodziny:

- 1) funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej, których śmierć nastąpiła w okolicznościach, o których mowa w art. 2, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 2) żołnierzy zawodowych, których śmierć albo zaginięcie nastąpiło w związku z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach, o których mowa w art. 2, po dniu 31 lipca 1990 r.;
- 3) żołnierzy niezawodowych, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, po dniu 31 lipca 1990 r.;
- 4) strażaków ratowników OSP, których śmierć nastąpiła w związku z udziałem w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej albo ćwiczeniach organizowanych przez Państwową Straż

Pożarną, w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;

- 5) ratowników górskich, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem działań ratowniczych podejmowanych w ramach ratownictwa górskiego w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 6) członków specjalistycznych organizacji ratowniczych – Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego lub Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, którego śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem działań ratowniczych podejmowanych w ramach ratownictwa górskiego w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przed 1 stycznia 2012 r.

W przypadku gdy członek rodziny uprawniony do świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 2 ustawy, pobiera emeryturę lub rentę, uposażenie w stanie spoczynku, lub uposażenie rodzinne, wypłaca się świadczenie wyższe albo świadczenie wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Wybór świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 2, nie pozbawia osoby uprawnionej innych świadczeń i uprawnień przysługujących emerytom i rencistom przewidzianych w odrębnych przepisach. W projektowanych przepisach członkom rodzin, o których mowa w przepisie przejściowym, będzie przysługiwało prawo do świadczenia pieniężnego, jeżeli złożą oni wniosek o przyznanie świadczenia w czasie roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Okres ten wydaje się być wystarczająco długi, aby wszyscy zainteresowani mogli skorzystać ze wsparcia.

W projekcie przyjęto, że w odniesieniu do służb, które mają swoich następców prawnych, świadczenie pieniężne będzie przysługiwało wyłącznie członkom rodziny funkcjonariusza Urzędu Ochrony Państwa, Biura Ochrony Rządu oraz Służby Celnej.

Pierwsza wypłata świadczeń pieniężnych, o których mowa w art. 2, nastąpi nie później niż w terminie 3 miesięcy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym ustawa wejdzie w życie.

Przewiduje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

W ocenie projektodawcy projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Projekt nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt nie podlega notyfikacji zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), gdyż regulacja nie odnosi się do wprowadzenia norm lub przepisów technicznych.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248). W trybie przepisów o działalności lobbingsowej uwag do projektu nie zgłoszono.

Projekt ustawy nie podlegał dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji Ministerstwo Obrony Narodowej Ministerstwo Sprawiedliwości Ministerstwo Finansów Koordynator Służb Specjalnych – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Maciej Wąsik – Sekretarz Stanu w MSWiA</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Mariusz Cichomski – Dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji tel. 22 601 40 70, e-mail: sekretariat.dpp@mswia.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 10.01.2023 r.</p> <p>Źródło Inicjatywa własna</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów UD466</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W obecnym stanie prawnym członkom rodziny funkcjonariusza: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej, Służby Więziennej i żołnierza zawodowego, których śmierć albo zaginięcie nastąpiły w związku ze służbą, a także członkom rodziny strażaka ratownika ochotniczych straży pożarnych, zwanych dalej „OSP”, który zmarł wskutek uczestnictwa w działaniu ratowniczym albo akcji ratowniczej i ratownika górskiego, który zmarł przy wykonywaniu działań ratowniczych, przysługuje renta rodzinna na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504, z późn. zm.).

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS prawo do renty rodzinnej przysługuje małżonkowi (wdowie lub wdowcowi), jeżeli w chwili śmierci małżonka osiągnął wiek 50 lat lub był niezdolny do pracy albo wychowuje co najmniej jedno z dzieci uprawnione do renty rodzinnej, które nie osiągnęło 16 lat, a jeżeli kształci się w szkole – 18 lat życia, lub jeżeli sprawuje pieczę nad dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy oraz do samodzielnej egzystencji.

W razie śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza/żołnierza, co do zasady, w czasie wykonywania zadań poza granicami kraju renta rodzinna przysługuje małżonkowi bez względu na wiek i stan zdrowia. Także bez względu na wiek w razie śmierci funkcjonariusza w niektórych szczególnych okolicznościach w czasie służby w kraju.

Prawo do renty rodzinnej nabywa również wdowa, która osiągnęła wiek 50 lat lub stała się niezdolna do pracy po śmierci męża, nie później jednak niż w ciągu 5 lat od jego śmierci lub od zaprzestania wychowywania dzieci.

Prawo do renty rodzinnej mają również dzieci do ukończenia 16 lat, do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat, albo bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji.

Funkcjonariusze i żołnierze zawodowi służą społeczeństwu oraz poświęcają się w związku z wykonywaniem służbowych obowiązków. Potwierdzenie tego można odnaleźć m.in. w treści rotacji policyjnego ślubowania. Podejmujący służbę policjant ślubuje służyć narodowi, chronić porządku prawnego określonego przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej oraz strzec bezpieczeństwa państwa i obywateli „nawet z narażeniem życia”. Podobne zobowiązania składają również funkcjonariusze innych wymienionych w ustawie służb, a także strażacy OSP oraz ratownicy górcy.

Obowiązujące regulacje definiują wąski zakres uprawnionych do renty rodzinnej.

Należy zagwarantować wsparcie finansowe rodzinom funkcjonariuszy, żołnierzy, druhów ochotniczych straży pożarnych oraz ratowników górskich, które będzie stanowiło zadośćuczynienie po stracie najbliższych dla uprawnionych członków rodziny funkcjonariuszy oraz żołnierzy, druhów ochotniczych straży pożarnych oraz ratowników górskich, którzy poświęcili swoje życie ratując życie, zdrowie i mienie innych, a także gwarancję godnego życia dla tych rodzin.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponuje się wprowadzenie świadczenia pieniężnego, które będzie przysługiwać uprawnionym członkom rodziny funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa, a także Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Marszałkowskiej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku z:

- 1) wykonywaniem obowiązków służbowych w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, jeżeli funkcjonariusz lub żołnierz zawodowy:
  - a) podejmował czynności operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze albo interwencje w celu ochrony osób, mienia, przywrócenia porządku prawnego, bezpieczeństwa i porządku publicznego, ratowania życia lub zdrowia ludzkiego;
  - b) uczestniczył w fizycznej ochronie osób lub mienia;
  - c) brał udział w działaniach ratowniczych lub akcji ratowniczej;
  - d) realizował czynności w zakresie bezpośredniej ochrony i opieki nad osadzonymi;
  - e) realizował działania bojowe, w tym kontrterrorystyczne w rozumieniu ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2632);
  - f) podejmował czynności związane z ochroną granicy państwowej, dokonywaniem kontroli ruchu granicznego lub zapobieganiem i przeciwdziałaniem nielegalnej migracji;
  - g) wykonywał prace podwodne na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego;
  - h) realizował czynności w składzie personelu latającego;
- 2) podjęciem poza służbą czynności związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku publicznego, ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia skutkujących narażeniem własnego życia lub zdrowia;
- 3) pełnieniem służby przez funkcjonariusza w strefie działań wojennych albo w strefie konfliktu zbrojnego w czasie wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w składzie polskich kontyngentów do misji specjalnych organizacji międzynarodowych, w Policji, w Straży Granicznej, w Biurze Ochrony Rządu, w Służbie Ochrony Państwa, w Agencji Wywiadu, w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego lub w Służbie Wywiadu Wojskowego albo delegowaniem do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie utworzonym do realizacji zadań określonych w przepisach ustawowych;
- 4) pełnieniem służby przez żołnierza zawodowego w strefie działań wojennych w czasie wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa, związanych z realizacją celów, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 396 oraz z 2022 r. poz. 655).

Z uwagi na fakt, że wyczerpujące wskazanie wszystkich stanów faktycznych związanych z wykonywaniem czynności służbowych w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu skutkujących śmiercią funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych nie jest możliwe, w projekcie przyjęto, że świadczenie pieniężne przysługuje również członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych innych niż wymienione w ust. 1 w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu. Przepisy te będą miały zastosowanie również do członków rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, którzy zaginęli w związku ze służbą.

Uprawnionymi członkami rodziny do pobierania świadczenia będą małżonek, dzieci poniżej 18 lat lub uczące się do 24 (25) lat, a także bez względu na wiek, gdy do osiągnięcia 18 lat stały się całkowicie niezdolne do pracy lub niezdolne do samodzielnej egzystencji, oraz rodzice.

Świadczenie pieniężne przysługiwać będzie małżonkowi oraz sierocie zupełnej w miesięcznej wysokości 100% przeciętnego uposażenia funkcjonariusza danej formacji albo żołnierza zawodowego, a każdemu innemu dziecku i każdemu rodzicowi w wysokości 50% przeciętnego uposażenia funkcjonariusza danej formacji albo żołnierza zawodowego. Przykładowo w przypadku Policji będzie to kwota odpowiednio 7361 zł (100%) lub 3680,50 zł (50%), co w przypadku wdowy z dwójką uprawnianych do świadczenia dzieci da miesięczną kwotę 14 722 zł.

Analogiczne zasady dotyczące prawa do świadczenia pieniężnego obejmą także uprawnionych członków rodziny strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych, których śmierć nastąpiła w związku z udziałem w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej albo ćwiczeniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu oraz ratowników górskich, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem działań

ratowniczych podejmowanych w ramach ratownictwa górskiego w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu. W projekcie ustawy dokonano odpowiednich zmian w ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. poz. 2490, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1425, z późn. zm.).

Ponadto projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 2287, z późn. zm.), polegającą na przyznaniu prawa do świadczenia pieniężnego członkom rodziny żołnierzy niezawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia.

Określając zakres podmiotowy ustawy przyjęto, że państwo, w przypadku śmierci funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego „na służbie” bierze na siebie niejako ciężar utrzymania członków jego rodziny. Za ratownictwo górskie na mocy ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich odpowiedzialnym jest Skarb Państwa za pośrednictwem ministra właściwego do spraw wewnętrznych, zatem ratownik górski jest traktowany w projektowanej ustawie na równi z funkcjonariuszem. W przypadku ratownictwa wodnego odpowiedzialnym za bezpieczeństwo jest zarządzający obszarem wodnym, czyli nie Skarb Państwa. Niemniej jednak, rodzina ratownika wodnego, jak też każda rodzina, której członek zmarł w szczególnych okolicznościach, ponosząc zasługi, jest uprawniona do ubiegania się o rentę specjalną przyznawaną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z przytoczonym przepisem Prezes Rady Ministrów w szczególnie uzasadnionych przypadkach może przyznać emeryturę lub rentę na warunkach i w wysokości innej niż określone w ustawie. Analogiczne uprawnienie przysługuje członkom rodzin innych osób realizujących czynności związane z ratowaniem chronionego prawem dobra z narażeniem własnego życia i zdrowia.

Wyplata świadczenia pieniężnego nie będzie mogła być łączona z pobieraniem renty bądź emerytury, uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego. W razie jednoczesnego prawa do świadczenia pieniężnego i renty bądź emerytury, uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego osobie uprawnionej będzie wypłacane świadczenie wyższe lub przez nią wybrane, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Wybór świadczenia pieniężnego nie pozbawi osoby uprawnionej innych świadczeń i uprawnień przysługujących emerytom i rencistom przewidzianych w odrębnych przepisach.

Proponuje się, aby do świadczenia, o którym mowa w projekcie ustawy o świadczeniu pieniężnym dla członków rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, nie stosowano przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.) dotyczących przyjmowanego przez Radę Ministrów projektu ustawy, której skutkiem może być zwiększenie (w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów) wydatków budżetu państwa.

Aby objąć świadczenie pieniężne składką zdrowotną zaproponowano zmiany w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.), natomiast w celu prawidłowego realizowania obowiązków podatkowych, jako że nowe świadczenie pieniężne ma charakter bardzo zbliżony do renty rodzinnej, zaproponowano, aby odnosiły się do niego analogiczne przepisy ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.).

Świadczenie pieniężne będzie przysługiwało również członkom rodziny:

- 1) funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej, których śmierć nastąpiła w okolicznościach określonych ustawą, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 2) żołnierzy zawodowych, których śmierć albo zaginięcie nastąpiło w związku z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach, o których mowa w art. 2, po dniu 31 lipca 1990 r.;
- 3) żołnierzy niezawodowych, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, po dniu 31 lipca 1990 r.;

- 4) strażaków ratowników OSP, których śmierć nastąpiła w związku z udziałem w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej albo ćwiczeniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 5) ratowników górskich, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem działań ratowniczych podejmowanych w ramach ratownictwa górskiego w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 6) członków specjalistycznych organizacji ratowniczych – Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego lub Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem działań ratowniczych podejmowanych w ramach ratownictwa górskiego w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przed 1 stycznia 2012 r.

Członkom tych rodzin będzie przysługiwało prawo do świadczenia pieniężnego, jeżeli złożą oni wniosek o przyznanie świadczenia w czasie roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Oczekiwanym efektem proponowanych regulacji jest zapewnienie godnych warunków życia członkom rodzin funkcjonariuszy i żołnierzy, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, a także członkom rodziny strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych i ratowników górskich, którzy zmarli wskutek udziału w działaniu ratowniczym albo akcji ratowniczej w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projekt stanowi domenę prawa krajowego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Rodziny funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa, których śmierć nastąpiła w warunkach określonych w ustawie.	176	Własne (KGP, KGSG, KGPSP, SOP)	Bezpośrednie oddziaływanie na sytuację materialną rodzin funkcjonariuszy.
Rodziny funkcjonariuszy Służby Więziennej, Służby Celno-Skarbowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Marszałkowskiej, których śmierć nastąpiła w warunkach określonych w ustawie.	2	Z poszczególnych służb	Bezpośrednie oddziaływanie na sytuację materialną rodzin funkcjonariuszy.
Rodziny żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w warunkach określonych w ustawie.	453	MON	Bezpośrednie oddziaływanie na sytuację materialną rodzin żołnierzy, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą.
Rodziny strażaka ratownika OSP, który zmarł wskutek uczestnictwa w działaniu ratowniczym, albo akcji ratowniczej w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu oraz rodziny ratownika górskiego, który zmarł przy wykonywaniu działań ratowniczych	32	Własne	Bezpośrednie oddziaływanie na sytuację materialną rodzin strażaka ratownika OSP oraz ratownika górskiego.

podejmowanych w ramach ratownictwa górskiego w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu.												
5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji												
<p>Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348). W trybie przepisów o działalności lobbingsowej uwag do projektu nie zgłoszono.</p> <p>Projekt został przekazany do zaopiniowania przez Szefa Kancelarii Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Projekt ustawy był omawiany ze związkami zawodowymi służb mundurowych podległych ministrowi właściwemu ds. wewnętrznych i uzyskał ich poparcie. Ponadto projekt został przekazany do konsultacji z Fundacją Pomocy Wdowom i Sierotom po Poległych Policjantach.</p> <p>Wynik przeprowadzonych konsultacji i opiniowania został omówiony w raporcie.</p>												
6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z 2022 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1 (2023 r.)	2 (2024 r.)	3 (2025 r.)	4 (2026 r.)	5 (2027 r.)	6 (2028 r.)	7 (2029 r.)	8 (2030 r.)	9 (2031 r.)	10 (2032 r.)	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	19,535	20,473	21,107	21,635	22,176	22,731	23,298	23,882	24,478	25,090	224,405
budżet państwa	0	5,449	5,710	5,887	6,034	6,185	6,340	6,498	6,661	6,827	6,998	62,589
JST	0	5,714	5,989	6,174	6,329	6,487	6,649	6,815	6,986	7,160	7,339	65,642
pozostałe jednostki (NFZ)	0	8,372	8,774	9,046	9,272	9,504	9,742	9,985	10,235	10,491	10,753	96,174
pozostałe jednostki (FUS)	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
pozostałe jednostki (FP)	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Wydatki ogółem	0	93,026	97,491	100,513	103,026	105,602	108,242	110,948	113,722	116,565	119,479	1 068,614
budżet państwa, z tego:	0	93,026	97,491	100,513	103,026	105,602	108,242	110,948	113,722	116,565	119,479	1 068,614
Część 42 – Sprawy wewnętrzne	0	29,524	30,941	31,900	32,698	33,515	34,353	35,212	36,092	36,995	37,920	339,150
Część 37 – Sprawiedliwość	0	0,140	0,147	0,151	0,155	0,159	0,163	0,167	0,171	0,175	0,180	1,608
Część 29 – Obrona narodowa	0	63,362	66,403	68,462	70,173	71,928	73,726	75,569	77,458	79,395	81,380	727,856
JST	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Saldo ogółem	0	-73,491	-77,018	-79,406	-81,391	-83,426	-85,511	-87,650	-89,840	-92,087	-94,389	-844,209
budżet państwa	0	-87,577	-91,781	-94,626	-96,992	-99,417	-101,902	-104,450	-107,061	-109,738	-112,481	-1 006,025
JST	0	5,714	5,989	6,174	6,329	6,487	6,649	6,815	6,986	7,160	7,339	65,642
pozostałe jednostki (NFZ)	0	8,372	8,774	9,046	9,272	9,504	9,742	9,985	10,235	10,491	10,753	96,174
pozostałe jednostki (FUS)	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
pozostałe jednostki (FP)	0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Źródła finansowania	<p>Środki związane z finansowaniem świadczenia pieniężnego wypłacanego przez Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA, w ramach części 42 – Sprawy wewnętrzne.</p> <p>W zakresie Służby Więziennej środki związane z finansowaniem świadczenia pieniężnego wypłacane przez Biuro Emerytalne Służby Więziennej w ramach części 37 – Sprawiedliwość.</p> <p>W odniesieniu do żołnierzy zawodowych, żołnierzy niezawodowych oraz funkcjonariuszy SWW i SKW środki związane z finansowaniem świadczenia pieniężnego wypłacane przez Wojskowe Biuro Emerytalne, w ramach części 29 – Obrona narodowa.</p>											

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Założenia przyjęte na potrzeby wyliczenia szacunkowych kosztów projektowanej ustawy po stronie Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA.</p> <p>W okresie od 1990 r. do 2021 r. śmierć w związku ze służbą bądź wykonywaniem działań ratowniczych poniosło łącznie 210 funkcjonariuszy/ratowników.</p> <p>Do wyliczeń przyjęto, że świadczenie pieniężne przysługiwać będzie małżonkowi oraz sierocie zupełnej w miesięcznej wysokości 100%, a każdemu dziecku i rodzicom w wysokości 50% przeciętnego uposażenia funkcjonariusza danej formacji. Przykładowo w przypadku Policji będzie to kwota odpowiednio 7361 zł (100%) lub 3680,50 zł (50%), co w przypadku wdowy z dwojką uprawnianych do świadczenia dzieci da miesięczną kwotę 14 722 zł. Aktualnie przeciętna wysokość renty rodzinnej wynosi 3070 zł (informacje podane przez ZER MSWiA).</p> <p>Do wyliczenia skutków finansowych leżących po stronie resortu obrony narodowej przyjęto założenie, że świadczenie pieniężne będzie przysługiwało małżonkowi w wysokości 100% i dziecku lub w przyszłości jednemu z rodziców w wysokości 50%. Przykładowo w przypadku żołnierza zawodowego będzie to kwota 7363 zł (100%) lub 3681,50 zł (50%).</p> <p>W roku 2023 dla resortu spraw wewnętrznych i administracji oszacowano koszty wprowadzenia świadczenia pieniężnego w kwocie 29,524 mln zł (przy założeniu, że uprawnionych do świadczenia będzie 210 rodzin). Za lata od 2023 do 2032 łączny skutek wyniesie 339,150 mln zł.</p> <p>W roku 2023 dla resortu obrony narodowej oszacowano koszty wprowadzenia świadczenia pieniężnego w kwocie 63,362 mln zł (przy założeniu, że uprawnionych do świadczenia będzie 453 rodziny). Za lata od 2023 do 2032 łączny skutek wyniesie 727,856 mln zł.</p> <p>W roku 2023 dla resortu sprawiedliwości oszacowano koszty wprowadzenia świadczenia pieniężnego w kwocie 0,140 mln zł (przy założeniu, że uprawnionych do świadczenia będzie 1 rodzina). Za lata od 2023 do 2032 łączny skutek wyniesie 1,608 mln zł.</p> <p>Kwoty wydatków prezentowane w tabeli zostały przeliczone przy zastosowaniu wskaźników makroekonomicznych, określonych w Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – październik 2022 r., publikowanych na stronie internetowej Ministerstwa Finansów.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2022 r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i niepełnosprawne	0	73,491	77,018	79,406	83,426	94,389	844,209
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projekt z uwagi na swój charakter nie zawiera regulacji dotyczących majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a zatem nie podlega obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu proponowanych rozwiązań na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.).						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i niepełnosprawne	Skutki projektowanej regulacji będą miały wpływ na wzrost dochodu rodzin funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w warunkach określonych w ustawie, strażaków ratowników OSP, których śmierć nastąpiła w związku z udziałem w działaniu ratowniczym, akcji						

		ratowniczej albo ćwiczeniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu oraz ratowników górskich, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem działań ratowniczych podejmowanych w ramach ratownictwa górskiego w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu oraz żołnierzy niezawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia. Tym samym należy wskazać pozytywne oddziaływanie projektowanej regulacji na warunki życia tej grupy uprawnionych.
Niemierzalne		-
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz: Nie dotyczy.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie ustawy nie spowoduje skutków związanych z rynkiem pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Z uwagi na fakt, że od decyzji w sprawie przyznania świadczenia pieniężnego przysługuje zainteresowanemu odwołanie do właściwego sądu, według zasad określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego, projektowana regulacja będzie oddziaływać na sądy powszechne.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Projekt ustawy będzie stosowany w sposób ciągły, stąd też nie planuje się ewaluacji efektów projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak załączników.		

Raport z konsultacji
projektu ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (UD466)

Projekt ustawy został zamieszczony, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. W trybie ww. ustawy nie dokonano zgłoszenia lobbingskiego.

Ponadto w ramach opiniowania projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania przez:

- 1) Szefa Kancelarii Sejmu RP.
Zgłoszone przez Szefa Kancelarii Sejmu RP uwagi uwzględniono.

- 2) związki zawodowe służb mundurowych:
  - a) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów,
  - b) Krajową Sekcję Pożarnictwa NSZZ „Solidarność”,
  - c) Związek Zawodowy Strażaków „FLORIAN”,
  - d) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Pożarnictwa,
  - e) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Funkcjonariuszy Straży Granicznej,
  - f) Federację Związków Zawodowych Służb Mundurowych,
  - g) Radę Krajową Sekcji Służby Więziennej NSZZ „Solidarność”,
  - h) NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa,
  - i) Związek Zawodowy Celnicy PL,
  - j) Zrzeszenie Związków Zawodowych Służby Celnej Rzeczypospolitej Polskiej,
  - k) Konwent Dziekanów Korpusu Oficerów Zawodowych.

Związki zawodowe służb mundurowych oraz Konwent Dziekanów Korpusu Oficerów Zawodowych nie zgłosiły uwag. Projekt ustawy był ponadto omawiany ze związkami zawodowymi służb mundurowych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych podczas spotkań organizowanych w MSWiA i uzyskał ich poparcie.

W ramach konsultacji publicznych projekt został przekazany Fundacji Pomocy Wdowom i Sierotom po Poległych Policjantach.

W ramach opiniowania i konsultacji publicznych uwagi do projektu ustawy zgłosili:

- 1) Fundacja Pomocy Wdowom i Sierotom po Poległych Policjantach,
- 2) Federacja Związków Zawodowych Pracowników Gospodarki Komunalnej i Terenowej w Polsce.

Stanowisko Ministra przedstawia poniższa tabela:

Zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Stanowisko MSWiA
Fundacja Pomocy Wdowom i Sierotom po Poległych Policjantach	<p>W art. 2 w ust. 1 w pkt 1 wskazane kryteria uprawniające do świadczenia pieniężnego są zbyt restrykcyjne. Świadczenie to przysługiwałoby bowiem tylko w przypadku gdy śmierć funkcjonariusza nastąpiła w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych w warunkach szczególnie zagrażających życiu i zdrowiu. Poza zakresem ustawy pozostają na przykład wszystkie te przypadki, w których policjant podjął „zwykłą”, „rutynową” interwencję, a która zakończyła się jego śmiercią, będącą skutkiem przestępczego działania osoby wobec której podjął interwencję. Ponadto zastosowanie pojęcia nieostrego „warunki szczególnie zagrażające życiu i zdrowiu” będzie powodowało wątpliwości interpretacyjne oraz w zakresie praktycznego stosowania tego przepisu.</p> <p>Z tego powodu proponuje się rozważyć zastosowanie w tym przepisie określenia użytego w tytule ustawy tj. aby świadczenie przysługiwało w przypadku gdy śmierć nastąpiła w związku ze służbą.</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Aktualne brzmienie przepisu wychodzi naprzeciw postulatom Fundacji zrezygnowano bowiem z pojęcia „szczególnie” przy określaniu przesłanki nabycia uprawnienia, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 projektu.</p>
Fundacja Pomocy Wdowom i Sierotom po Poległych Policjantach	<p>W art. 16 w ust. 3 proponuje się wydłużenie terminu na złożenie wniosku o przyznanie świadczenia, w przypadku gdy śmierć funkcjonariusza nastąpiła przed dniem wejścia w życie ustawy albo zrezygnować ze wskazania tego terminu.</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Obecnie w art. 23 ust. 3 projektu przewidywany jest roczny termin na złożenie wniosku liczony od dnia wejścia w życie ustawy.</p>

<p>Fundacja Pomocy Wdowom i Sierotom po Poległych Policjantach</p>	<p>W przedstawionym projekcie - podobnie jak w dotychczasowych przepisach emerytalno-rentowych występuje luka. Sprawa dot. uprawnień wdowy do świadczenia w sytuacji gdy nie osiągnie ona wieku 50 w okresie 5 lat od momentu ostatniego otrzymywania renty po mężu. Dotyczy to sytuacji gdy ginie policjant i zostaje wdowa w wieku np. lat 32, najmłodsze dziecko ma 2 lata. Wdowa otrzymuje rentę rodzinną do czasu uzyskania przez najmłodsze dziecko 18 lat czyli przez 16 lat. Wtedy osiąga wiek 48 lat. Do 50 lat brakuje jej 2 lata. Rentę otrzyma mając lat 50 - bowiem nie upłynie 5 lat od momentu otrzymania przez wdowę ostatniego świadczenia rentowego. Natomiast gdy dziecko wdowy uzyska pełnoletniość gdy wdowa ma mniej niż 45 lat, wtedy traci ona prawo do renty po mężu gdyż do czasu gdy osiągnie ona wiek 50 lat minie ponad wymagane obecnymi przepisami 5 lat. Tego stanu rzeczy nie poprawia projektowana ustawa.</p> <p>Wśród podopiecznych Fundacji przypadki takie występują bowiem - na ogół - na służbie ginie młody policjant. Wszystkie uwagi wynikają z doświadczeń uzyskanych podczas działalności Fundacji Pomocy Wdowom i Sierotom po Poległych Policjantach.</p>	<p>Uwaga bezprzedmiotowa i wychodząca poza zakres projektu.</p> <p>W projekcie ustawy przyjęto, iż w odniesieniu do małżonka funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego, świadczenie pieniężne będzie im przysługiwało od momentu przyznania dożywotnio. W takich przypadkach bez znaczenia pozostaje staż służby funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego, w którym nastąpiła jego śmierć.</p>
--	---	---

<p>Federacja Związków Zawodowych Pracowników Gospodarki Komunalnej i Terenowej w Polsce</p>	<p>Rozszerzenie zakresu podmiotowego przedmiotowej ustawy o funkcjonariuszy straży gminnych (miejskich). Powyższe ma swoje uzasadnienie w obecnym stanie prawnym zgodnie z którym szereg zadań nałożonych na funkcjonariuszy straży gminnych (wyrażonych choćby w art. 1, art. 9 ust. 5 pkt 4, art. 9 ust. 5 pkt 5a, art. 11, art. 12 ust. 1 pkt 3, art. 27 pkt 4, art. 29a ust 4 ustawy o strażach gminnych, ponadto w ustawie o wychowaniu w trzeźwości w art 40 czy w ordynacji podatkowej w art 286a). Funkcjonariusze straży gminnych podejmują czynności i interwencje w celu w celu fizycznej ochrony osób, mienia, przywrócenia porządku publicznego, ratowania życia lub zdrowia ludzkiego, uczestniczenia w akcji ratowniczej. Nadto nie można pominąć tego, że praktycznie na terenie całego kraju tworzone są wspólne służby i patrole funkcjonariuszy straży gminnych (miejskich) z Policją, Strażą Graniczną oraz innymi służbami mundurowymi. Strażnicy podejmują też zadania ze Państwową Strażą Pożarną i Ochotniczymi Strażami Pożarnymi zabezpieczając m.in. miejsca zdarzenia lub prowadzonej akcji zarówno ratowniczej, jak i gaśniczej. W tym stanie rzeczy rodzina np. policjanta, który pełnił służbę patrolową w patrolu mieszanym ze strażnikiem gminnym i poległ na służbie, zostaje w pełni zabezpieczona świadczeniem finansowym o którym mowa w projekcie ustawy. Rodzina strażnika gminnego w przypadku jego śmierci podczas wykonywania wspólnych i tożsamyh zadań z Policją może pozostać bez środków do życia. Takie stan rzeczy nie powinien mieć miejsca, bowiem czy to policjant czy strażnik gminny ryzykują jednakowo swoje życie, ale jak już dojdzie do tragedii i tracą je oni podczas służby to nie są jednakowo traktowani.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zgodnie z przyjętymi założeniami projekt ustawy przewiduje, że państwo w przypadku śmierci funkcjonariusza lub żołnierza bierze na siebie niejako ciężar utrzymania członków jego rodziny, co wynika z moralnego obowiązku zadośćuczynienia w stosunku do rodzin osób, które z pełną świadomością podejmują się pełnienia służby na rzecz państwa i obywateli. W tym kontekście na przykładzie ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. <i>o Policji</i> (art. 27) wskazać należy, że funkcjonariusz przed podjęciem służby składa przysięgę, w której ślubuje „służyć wiernie Narodowi, chronić ustanowiony Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej porządek prawny, strzec bezpieczeństwa Państwa i jego obywateli, nawet z narażeniem życia” oraz „wykonywać rozkazy i polecenia przełożonych”. W samej rocie przysięgi wyrażona jest zarówno gotowość narażenia życia w związku z wykonywanymi zadaniami służbowymi, jak i podporządkowania się hierarchicznej strukturze formacji. Dlatego też przygotowany projekt ustawy dotyczy ściśle określonej grupy, tj. funkcjonariuszy i żołnierzy.</p> <p>Niemniej jednak rodzina strażnika straży gminnych (miejskich), jak też każda rodzina, której członek zmarł w szczególnych okolicznościach, ponosząc zasługi, jest uprawniona do ubiegania się o rentę specjalną przyznawaną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 82 ust. 1 ustawy <i>o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych</i>.</p>
---	---	--